POKROK ZAPADU.

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Printing Co. 1211 So. 13th St. — Tel. 1008.

Subscription - - $1.50 per year.

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice Telefon č. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává - - Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor: JAN ROSICKÝ

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší $1.50 na rok. Spolu s Knihovnou Americkou $2.00. Každý celoroční předplatitel v době premiji a oprávněn ku premii.

DO ČECH

předplácí se na rok $2.00. Spolu s Knihovnou Americkou $2.50.

ZASÍLKY PENĚZ

jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb na expresu Money Order a tyž nám se zašle. Též v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest zásilka jistá. Menší částky je zásilka na poštovní notu, za kterouž v pádě ztracení, kdokoliv a kdekoliv peníze obdržeti může. Na místě drobných přijímeme též 1, 2- a 5-centové kolky. Všechny zásilky nechť jsou zaslány pod jednoduchou adresou pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb.— Více není na adrese potřeba.

OHLÁŠKY

Drobné a různé ohlášky uveřejňujeme pouze jen když peníze k objednávce přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, nepřesahující palce, čítáme 25 centů za tiskrát. Za různá ohlášení, blahopřání, úmrtí a jiná, čítáme $1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechť každý proto přiloží objednávce tolik peněz, jak velkou ohlášku míti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

Omaha, dne 8. července '96

SE ČTVRTÝM ČERVENCEM PŘIBYLO praporu Spoj. Států o jednu hvězdu více a sice za stát Utah.

ČASOPISY, KTERÉ POKOUŠELY Mc Kinley-ho, že před svou nominací nemluví, seznaly, že umí říci pravé slovo v pravý čas.

SLOVA: "16 KU 1" MOHOU TÉŽ VYkládána býti v tom smyslu, že jeden stříbrnáčník dovede udělat tolik rámusu, jako 16 stoupenců měny zdravé.

ŠPANĚLSKÝ VELITEL NA KUBĚ, GEN. Weyler, přišel k poznání, že pero jest mocnější, než-li meč — a vypověděl zase jednoho amerického novináře z Kuby.

V NÁRODNÍ DEMOKRATICKÉ KONvenci, kteráž v úterý v Chicaga zahájena bude, budeme míti též krajana, Wm. Loefflera z Chicaga, za třetí distrikt illinoisský.

V JEDNÉ VĚCI SNAD SE DEMOKRATÉ neklamali. Před 4 roky slibovali láci od zrušení ochranného cla. To se splnilo. Jak se to ale líbí všem, zejmena rolníkům?

DEMOKRATICKÁ KONVENCE NÁRODkteráž v úterý v Chicagu se sejde, stane se pamětihodnou tím, — leč by něco nepředvídaného se stalo,— že zvoniti bude umíráčkem vlastní své straně.

LETOŠNÍ KONVENCE DEMOKRATICKÁ a situace politických stran se podobá velice oné před 36 roky. Tehdy nastala roztržka v straně demokratické z příčiny otázky otroctví, letos z příčiny otázky stříbra.

SENÁTOR TELLER DOPOSUD NEVÍ, zda po odtržení se od strany republikánské stal se z něho demokrat, či dokonce populista a věděti to bude teprve pak, až ohlášen mu bude výsledek národních konvencí obou těchto stran.

SIR DILKE PRÝ NEVÍ, CO BUDOU Sp. Státy dělat, až vypukne válka mezi Anglickem s jedné strany a Německem, Francií a Ruskem s druhé strany. Hm! Bude litovat krveprolití, — a prodávat válčícím *proviant.*

WASHINGTONSKÁ ZOOLOGICKÁ ZAhrada obohacena byla min. týdne o mladého pštrosa, kterýž hned druhý den vyznamenal se tím, že spolknul stříbrný knoflík, hlídači upadnuvší. Pštros tento pojmenován byl Mc Kinley, patrně ale bude muset býti překřtěn, bude-li i na dále takovouto náklonnost ku stříbru jeviti.

SCHODEK VE FINANČNÍCH SPOLKOvých obnáší za uplynulý rok úřední kolem 25, mil. dol.—Faktum toto pěkně vyjímá se podél rozpočtu, sekretářem pokladny na počátku roku učiněného, v němž místo obvyklého schodku slušný přebytek slibován byl. Inu, vždyť sliby jsou chyby!

PŘED ČTYŘMI ROKY TVRDILI NÁM řečníci demokratičtí, že prý ochranným clem podporovány jsou trusty a monopoly. Wilsonův zákon celní jest nyní v platnosti již po hezkých pár měsíců, vzdor tomu ale neslyšeli jsme dosud, že by se býval počet trustů a monopolů zmenšil, ba naopak, máme jich nyní více než kdy jindy.

PŘI NAŠEM SOUDNICTVÍ MÁME VŽDY na vybranou. Nedávno přinesli jsme zprávu, že soudy v Minnesotě uznaly, že žádný nenapravitelný opilec nemůže být poslán do ústavu k léčení proti své vůli. Jinak rozhodl ale vrchní soud v Coloradu, který uznal, že jest ústavním zákon dovolující a nařizující posílání takových nepolepšitelných opilců do ústavu na útraty obecné.

JEDEN Z PŘEDNÍCH DEMOKRATŮ, bývalý sekretář námořnictva, Whitney, vyjádřil se ondyno, že prý kampaň demokratická pokračuje letos právě tak jako ona v roku 1860. Demokratům vzalo to plných 24 roků než vzpamatovali se z porážky, kterouž tehdy utrpěli a zdali po porážce letošní vůbec již vzpamatovati se dovedou, jest dosud velkou otázkou.

NA JINÉM MÍSTĚ PODÁVÁME VÝKAZ příspěvků cyklonem postiženým v St. Louisu. Ač Nebraska trpí tíseň následkem několikaleté neúrody, přece ve výkaze tom zaujímá čestné místo, což jest důkazem šlechetnosti a dobročinnosti obyvatelů její. Ze všech řádů v celé zemi, ač mnohé své jmění počítají na mnohé tisíce, po místním (St.-Louisském) řádu Slovan č. 1., byl nejštědřejším řád z Nebrasky, wilberský Svojan.

MINULÝ TÝDEN BYL PRO RICHMOND, Va., týdnem slavnostním, neboť byl tu kladen základ pomníku Jeff Davisovi. To jest důkazem, že na jihu posud nevymizel duch odštěpenský. Při slavnosti ovšem pronášeny chvalozpěvy na Davise a na svatou věc jihu, ačkoliv ta svatá věc nebyla nic jiného než otroctví negrů, jehož udržení chtěli Jihané přinésti celistvost této země za žertvu. Snad dojde na jihu též k tomu, že bude postaven pomník Benedict Arnoldovi.

CELKOVÁ TĚŽBA VEŠKERÝCH NEROstů ve Spojených Státech za rok uplynulý odhadována jest statistickou úřadovnou Sp. Států na $611,-795,290. Z toho bylo pouze 47,-000,000 uncí stříbra, kteréž při 60 centech za unci mělo ceny pouhých $28,000,000. A vzdor tomu žádají na nás stříbraři, abychom k vůli tomuto stříbru převrátili celý náš systém platební a to jedině k vůli tomu, aby si majitelé stříbrařských dolů několik milionů do kapes strčiti mohli.

V SEVERNÍM MICHIGANU STAVÍ SE přítomně dráha, kteráž výhradně jen k dopravě železné rudy sloužiti má a na níž vozy nákladním zvláštním spůsobem hnány budou. Trať vedena totiž jest po svahu, tak že naložené vozy do vzdálenosti 15 mil vlastní svou tíhou hnány budou, při čemž vyvozeno bude zároveň i dosti elektřiny, kteráž ku hnaní prázdných vozů po trati nahoru úplně prý postačí. Tento spůsob vyvozování elektřiny jest prý tak jednoduchým a laciným, že záhy i v jiných oborech používono jej bude.

DOBRÉHO PONAUČENÍ V OTÁZCE FInanční dostalo se v jednom z minulých týdnů dělnictvu zaměstnanému u Cone Export & Commission Co. v Greensboro, S. C. Když totiž k výplatě došlo, shledali dělníci k nemalému překvapení svému a ovšem zároveň i k nemalé radosti, v obálkách svých dvojnásobný počet dolarů, než jaký dostávati zvyklými byli. Leč radost jejich neměla dlouhého trvání s připraveno jim překvapení nové. Když totiž týdní účty své platiti přišli, seznali, že dány jim dolary mexické, kteréž ceny pouhých 50 ctů měli. A což teprvé, kdyby bývali dostali dolarů těchto pouze obyčejný počet!

ZASTANCŮM SVOBODNÉ RAŽBY V POměru 16:1 může se nad to státi osudném, že nikdy neodvážili se odhaliti celou pravdu. Stavěli se vždy, jako by byli přívrženci dvojité měny, kdežto skutečně pracovali jen pro pouhou měnu stříbrnou. Dokázati to není tuze nesnadno; poctiví přívrženci dvojité měny po celé Evropě bez okolků odsuzují americké nadšence pro volnou ražbu a označují je jako nejhorší škůdce jejich věci. Dáli se však americkému národu přesná otázka, chce li podržeti měnu, největším kulturním národům společnou, nebo poklesnouti ke měně Mexika a Číny, nemůže býti nikdo v pochybnostech, jaká bude odpověď.

Slov. Am.

Čím se zastaví?

Národní náš dluh zrůstá nesmírně a to v době míru. Po 25 roků bylo naší pýchou a chloubou, že jsme jediným národem na světě, který svůj národní dluh uplácí měrou úžasnou, vzdor tomu, že hojné pense platíme vysloužilcům z války o zachování celistvosti země a že národ nepociťuje v nejmenším břímě daní. Po 25 roků s úžasem, ba závistí pohlíželi finančníci celého světa na Spojené Státy a jejich přebytkem přetékající pokladnu. Však nastojte! V nestřežené chvíli národ uvěřil demagogům, slibujícím hory, doly, slibujícím farmeru dolar za pšenici, ale dělníku laciný chléb, slibujícím farmeru laciné výrobky evropské, ale dělníku zdejšímu hojnost stálé práce a vysoké mzdy, — věci to nemožné a protichůdné, — a prováděním těch neblahých zásad ocitla se zem, — lid i vláda, — v nesnázích. Od přijetí demokratického zákona celního rozmnožen byl dluh národní o 262 milionů dol., — o tolik co téhož uplaceno bylo za celou lhůtu presidenta předešlého. — Senát kongresu, v němž demokraté s populisty mají většinu, chtěl tu trhlinu, kterou se na nás záplava úpisů hrne, zastaviti a ucpati zákonem zapovídajícím vydávání úpisů, tak jako by se dal hlad zapuditi zápovědí jídla; však strýček Sam, jehož pravým zástupcem jest strana republikánská, dojista bude počínati si rozumněji a ucpe díru plankou *ochrany celní* a tak navrátí zemi a národu poměry, kteréž ovládaly druhdy, pokud jsme ochranu tu měli, a obnoví dřívější blahobyt.

PŘECHOD SPOJ. STÁTŮ OD MĚNY zlaté k měně stříbrné byl by velikým hospodářským převratem, jehož všecky následky nejsou dohledny. Jak ale učí zkušenosť, jest tak zvaná "líná massa" rozhodně proti všem podvratným změnám. Již mnohý "reformátor" lahodil si naději, že se mu podařilo uvésti tuto línou massu v pohyb a zemřel pak jako zklamaný a roztrpčený člověk. Americký lid zvláště lze zdánlivě velmi snadno nadchnouti pro nová "hnutí," ale zdání klame. Ve skutečnosti je nadšení jasně vzplanuvší po výtce jen plápolem slámy, která rychle shoří a po níž jen málo popele zbude.

Slovan Am.

POPULISTÉ KLAMOU LID TVRZENÍM, že nemáme svobodnou a neobmezenou ražbu stříbra, kdežto prý vše ostatní kleslo v ceně. Že všechno kleslo v ceně, není pravda, jak jsme již bezpočtukráte dokázali číslicemi. Též každému je známo, že mezi těmi věcmi, jež klesly v ceně, jsou právě peníze, kapitál. Před tím hrozným zločinem z r. 1873 přinášel kapitál na západě, půjčený na dobrou jistotu pozemkovou 12 i více procent, na východě pak nejméně 8 procent. Teď však přináší na západě pouze 6 až 8 procent a na východě pouze 4 až 5. Jestliže většina plodin v ceně poklesla, poklesl tedy i kapitál ve výnosnosti své a ne naopak, jak klamou populisté lid.

PŘED SLOSRČENÍM ZÁKONEM Mc Kinleyho neměli jsme v zemi ani jedinou továrnu na plech, nevyráběli jsme téhož ani jedinou libru, nýbrž přiváželi jsme téhož z Anglie za dvanáct až dvacet milionů ročně a demokratické časopisy tvrdily, že nikdy zde žádný vyráběti nebudeme. Však ejhle, kratičké působení zákona toho postačilo k zapuštění kořenů toho průmyslu a v Pennsylvanii jediné již vyrábí se plechu za 4½ milionu, kteréž peníze zůstanou zde, v zemi, rozdělí se mezi dělníky, kteří ji dají obchodníkům za své potřeby atd. Ochranné clo jest ten talisman, který zabraňuje plynutí peněz ze země, zabraňuje ožebračování země, zjednává výdělek dělníku a obchodníku, dobré ceny plodin rolníku a blahobyt všem.

JAKO PŘI KAŽDÉ VOLBĚ PRESIDENTské, tak i letos neuspokojil a neuspokojí výběr kandidátů ani prohlášení zásad všechny, kteří se k jedné straně hlásí. Jelikož senátor Teller s 22 svými přívrženci nebyl spokojen s prohlášením se republikánské platformy pro dobrou a pevnou měnu a odešel z konvence; z toho nerozumní demokraté dovozují velkou roztržku ve straně republikánské a možnou porážku McKinleyho. Kdyby tito falešní proroci podívali se drobet do politických dějin země mohli, by se zastaviti třeba při roce 1872, kdy prohlásili se proti nominaci Granta a opustili stranu republikánskou tak znamenití a věhlasní mužové jako Chas. Summer, Carl Schurz, Lyman Trumbull, C. F. Adams a jiní, kdy tak čelné časopisy jako Chicagská Tribune, New York Tribune, Cincinati Commercial a velká řada jiných odporovaly navržení strany vlastní a přece zvolen byl Grant větší většinou než poprvé. Až bude tento týden po konvenci demokratické, shledají nepochybně tací mudrcové, že bude větší nespokojenost ve straně té s výsledkem konvence, než je ve straně republikánské s konvencí strany té.

BUKOVANSKÝ ČECH P. EDUARD Rosewater, majitel "Omaha Bee", vyprávěl onehdy proslulému novináři p. Carpentrovi o válečném telegrafu, při němž za poslední občanské války jako zručný telegrafista sloužil. Mezi jiným rozpomněl se, jak té neděle, co byla bojována památná bitva u Gettysburgu, přišel ráno o 8. hod. do telegrafní kanceláře v ministeriu války ve Washingtoně president Abraham Lincoln v trepkách a strávil tam s ministrem vnitra Stantonem a telegrafisty celý den, přijímaje a odesílaje zprávy a rozkazy na bojiště. Po polednách byli všichni již hrozně unaveni a hladovi a k obědu jíti nemohli, jelikož každá minuta byla velice drahá. Aby se trochu osvěžili, poslal minister války Stanton se džbánem, vypůjčeným v protějším domě, pro pivo a krekersy, a to byl jejich i presidentův oběd. Presidentovi dali zavdat napřed, pak pil Stanton a po něm ostatní, až džbán vyprázdnili. Tak se stalo, že náš krajan Rosewater, jejž omažští Čechové jmenují "Rozvařilem", pil s presidentem pivo. A pili v neděli, — a ku podivu, žádný se neotrávil, ani je pámbu proto netrestal. Temperenční fanatikové měli by dát Abrahama Lincolna pro toto znesvěcení dne Páně pitím piva do klatby ještě po smrti.

Den. Nov.

Oč se jedná.

Demokraté a populisté činí vše možné, aby otázku stříbra učinili nejhlavnější otázkou politickou v nastávajícím zápase volebním. Kdo jen poněkud všímá si politických záležitostí, ví ovšem, že není to otázka finanční, kteráž opravy a změny zapotřebí má, ví dobře, že při nynějším systému prospívala země dobře, pokud měli jsme ochranu celní a správa země spočívala v rukou vlády republikánské, o kteréž bylo jisto, že nepřipustí znehodnocení měny naší a otřesení úvěru země.

Však demokratům jedná se o to, aby za vlasy přitáhli nějakou otázku, o kterou by se zápas volební vésti mohl. Před čtyřmi lety byla to otázka zrušení ochrany celní, kterouž hlásali tak neúnavně, tak horlivě a s takou bezohledností na pravdu a skutečnost, s takovým opakováním vyvrácených dříve lží, že lid se konečně omráčiti dal a uvěřiv klamným jejich vývodům a tvrzením, vložil vládu v ruce jejich.

Jaké toho byly následky, ví a pociťuje každý a demokraté věru nemohou předstoupiti před lid a poukázati s hrdostí na výsledky své protiochranné politiky, nemohou přijíti znovu před lid a říci: "Hle, vykonali jsme kus práce v tom směru a jest to práce dobrá, v kteréž hodláme pokračovati." Teď již jen fanatický demokrat věří ještě, že ochrana celní jest na škodu a újmu země a každý člověk rozumný musil z vlastní zkušenosti přijíti k poznání, že rozvoj průmyslu a záruka blahobytu této země a všeho lidu spočívá pouze jen v ochraně celní. Právě proto tedy musí se strana ta chápati nové zbraně a okazovati voličstvu nějakého nového hejla, jestli má být letos znovu omráčeno. A tu za nejlepší lep uznává většina strany demokratické otázku stříbra.

Oč se tu vlastně jedná, oč tu jde a co chtí stříbraři?

Stříbraři předstírají, že nechtí nic nového, nýbrž jen to, co jsme zde měli, že chtí dvojměnství, že chtí svobodnou ražbu stříbra, tak jako máme svobodnou ražbu zlata, předstírajíce, že republikáné chtí něco jiného než co máme, že chtí zavržení veškeré měny jiné než zlaté a tím zmenšení množství peněz v oběhu a vyvolání nouze, z kteréž by těžiti kapitalisté, bankéři, Rothschildové,